

Beleidsplan KVNM 2013-2018

Het aantreden van een vrijwel geheel nieuw bestuur in het voorjaar van 2011 was een unicum in de geschiedenis van de KVNM - de Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis, overigens als langst bestaande muziekwetenschappelijke vereniging wereldwijd enig in haar soort. Het opende de mogelijkheid de vereniging, haar structuur en haar doelstellingen eens scherp tegen het licht te houden: is de KVNM klaar voor de 21ste eeuw? De resultaten van dit onderzoek leidden tot een even korte als ingrijpende conclusie: de KVNM moet een nóg professionelere organisatie worden. Alleen zo kan ze haar status en haar predicaat 'koninklijk' ook op langere termijn waarmaken. De KVNM moet zich als vereniging van voornamelijk musicologen bovendien kunnen blijven meten met vergelijkbare organisaties in het buitenland.

Hoewel Nederland slechts een relatief kleine muziekwetenschappelijke sector kent, meent de KVNM dat er meer dan voldoende mogelijkheden zijn deze ambitie waar te maken; met name door het contact tussen de muziekwetenschapsector en de muzieksector in het algemeen te versterken.

Doelstelling

De KVNM heeft een tweeledige doelstelling:

- Verkennen, zichtbaar maken en ontsluiten van Nederlands muzikaal erfgoed
- Het bevorderen van muziekwetenschap in Nederland in de breedste zin

De KVNM werkt daaraan door:

- Het initiëren en stimuleren van muziekwetenschappelijk onderzoek
- Het organiseren van muziekwetenschappelijke bijeenkomsten
- Het uitgeven van muziekwetenschappelijke teksten (ook digitaal)
- Het uitgeven van partituren (ook digitaal)
- Het uitgeven van het TVNM: het Tijdschrift van de [K]VNM.
- Het verlenen van prijzen en andere uitingen van waardering voor en stimulans tot uitmuntend wetenschappelijk werk in en over de Lage Landen (in brede zin)

De KVNM bezit of beheert geen eigen archiefstukken. Deze worden bewaard in het Gemeentearchief te Den Haag, waar het voormalige Nederlandse Muziek Instituut (NMI) is ondergebracht. De KVNM kan zich daardoor geheel richten op het verkennen, zichtbaar maken en ontsluiten van het Nederlandse muzikale erfgoed, inclusief de muziek van de 20ste en 21ste eeuw. De KVNM streeft bij dit alles naar het bereiken van een internationaal publiek door voor hoogste kwaliteit te zorgen. Zo bereikt ze bijvoorbeeld met de internationaal hoog gewaardeerde *New Josquin Edition* en de reeks *Muziekhistorische Monografieën* een wereldwijde groep kenners en liefhebbers. De KVNM is daarmee in vrijwel iedere onderzoeksbibliotheek ter wereld vertegenwoordigd. Tijdens KVNM-congressen en door de KVNM ondersteunde bijeenkomsten van derden worden aspecten van de Nederlandse muziek in de breedste zin aan de orde gesteld, variërend van aandacht voor de Nederlandse componist Alphons Diepenbrock (1862-1921) tot aandacht voor Middeleeuwse orgelmuziek, van wereldmuziek in Nederland tot aspecten van muzikale talentenshows op radio en tv.

Het uitgeven van teksten en bladmuziek dient bij de KVNMM geen commercieel doel. Met de al genoemde Josquin Edition, met uitgaven van werk van een componist als Johannes Verhulst, met het klavierwerk van Sweelinck - om slechts enkele voorbeelden te noemen - én met het doen uitvoeren daarvan, zorgt de vereniging ervoor dat belangrijke vensters op de muziekgeschiedenis van de Lage Landen open blijven staan.

De KVNMM ordent haar uitgaven in series; elke serie richt zich op een specifiek type muziek/uitgave. Daardoor, en door een optimaal georganiseerd internationaal verspreidingssysteem, weet de KVNMM als enige organisatie in haar soort het Nederlandse muzikale erfgoed wereldwijd beschikbaar te maken voor musici, musicologen en andere geïnteresseerden.

Naast muziekwetenschappelijke teksten en partituren is een derde hoofdelement in de uitgavenportefeuille van de KVNMM het *Tijdschrift van de Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis*. Als een van de weinige cultuurhistorisch georiënteerde tijdschriften is het TVNM opgenomen in het vooraanstaande Amerikaanse digitaliseringsproject JSTOR.

Organisatie

De KVNMM werkt voornamelijk met vrijwilligers. Het bestuur wordt gevormd door een brede selectie musici en musicologen alsmede beleidsmakers in de muziekculturele sector. Zo is direct contact met universiteiten, muziekonderwijs-instellingen, concertpodia en andere elementen van de muzikale infrastructuur, zoals media, archieven en musea, gewaarborgd.

De bestuursassistent en de administrateur declareren een bescheiden honorarium. De boekverkoper en de deponhouder declareren een percentage van de omzet van de uitgeverij.

Zoals gebruikelijk in de wetenschappelijke sector werken de redacteurs van zowel uitgeverij als tijdschrift tegen een honorarium dat slechts als ereloon kan worden betiteld: hun onkosten worden gedekt.

Financieel beleid

Ten einde haar doelstellingen in continuïteit te kunnen realiseren legt de KVNMM zichzelf een strakke begrotingsdiscipline op. Soberheid is de leidraad; aan de kwaliteit van de kernprocessen wordt niet getornd. De noodzakelijke vaste algemene kosten moeten ten allen tijde gedekt zijn en de door de uitgeverij uitgebrachte publicaties moeten per individuele uitgave kostendekkend zijn.

De KVNMM doet op onberispelijke wijze zaken met afnemers, leveranciers en dienstverleners. Een correcte en vlotte betaling van crediteuren hoort daar bij. De inkomsten van de KVNMM bestaan in hoofdzaak uit opbrengsten van de publicaties, ledencontributies en overige donaties. De KVNMM is aangemerkt als een ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling) hetgeen onder meer inhoudt dat donateurs hun bijdrage fiscaal mogen aftrekken.

De KVNMM activiteiten zijn niet op winst gericht. Er doen zich echter wel normale bedrijfsrisico's voor. Deze schuilen met het oog op de continuïteit van de KVNMM-activiteiten vooral in de volgende drie aspecten:

1 Kleine maar kostbare oplagen

De per jaar gerealiseerde muziekuitgaven zijn gering in aantal maar kostbaar. De oplagen zijn relatief bescheiden, en de boeken zijn niet goedkoop. Indien een nieuwe uitgave tegen de verwachting onvoldoende aftrek vindt, gaat dit

onmiddellijk gepaard met een substantieel verlies. Zekerheid vooraf bestaat niet, en iedere nieuwe uitgave houdt het risico van een tegenvaller in zich.

2 Debiteurenrisico

De door KVNMM uitgegeven muziekpublicaties worden op aanvraag verzonden en aan de afnemende partij gefactureerd. Dit betekent dat er een permanent debiteurenrisico wordt gelopen. Helaas laat de betalingsdiscipline van de afnemers in binnenland en buitenland wel eens te wensen over. Het bestuur stelt met ingang van 2013 een nog scherper incassobeleid in, doch uitsluiting van het debiteurenrisico is onmogelijk.

3 Voorraad

De nieuw gerealiseerde uitgaven worden vooral in het eerste jaar van hun levenscyclus goed verkocht. Na het eerste jaar zakt de vraag sterk terug. Afnemers verwachten echter van de KVNMM dat zij de boeken na introductie nog lange tijd in voorraad houdt en desgewenst onmiddellijk kan leveren. Dit betekent dat de vereniging zeer prudent moet omgaan met de waardering van de boekvoorraad en in feite niet kan terugvallen op snelle verzilvering ervan.

Om bovengenoemde drie risico's het hoofd te kunnen bieden en de continuïteit van haar culturele activiteiten veilig te stellen, streeft de KVNMM naar de instandhouding van een noodzakelijke reserve die de vereniging bij onverhoopte samenloop van de beschreven risico's in staat stelt haar culturele activiteiten minimaal één tot twee jaar voort te kunnen zetten en daarbij haar crediteuren op correcte wijze te kunnen blijven betalen. Het bestuur werkt aan een normenkader om deze reserve jaarlijks te kunnen kwantificeren.

In de afgelopen tien jaar heeft de vereniging een consistent financieel beleid gekend en zijn er geen grote positieve of negatieve uitslagen in de resultaten geweest. Het bestuur streeft naar een consistente en solide voortzetting van het financiële beleid. Daarbij past verdere professionalisering van de financiële processen waaronder verkoop en incasso, maar ook past daarbij toenemende prudentie in verband met de langdurige economische recessie en de in verband daarmee toenemende bedrijfsrisico's.

De KVNMM als spin in het web: de Nederlandse muzikale infrastructuur

De KVNMM werkt samen met vele instellingen in binnen- en buitenland. Door de krachtige identiteit van de vereniging is de kans op overlapping met de activiteiten van deze instellingen gering. Deze identiteit neemt aan kracht toe, nu NMI (zie hierboven) en MCN (Muziek Centrum Nederland) per 1 januari 2013 van het toneel zijn verdwenen. Hun taken zal de KVNMM waar mogelijk en zinvol overnemen en uitbouwen.

In Nederland werkt de KVNMM samen met muziekwetenschappelijke zusterverenigingen in de Lage Landen (zoals de Nederlands-Vlaamse Vereniging voor Muziektheorie en de Bake-Vereniging), met uitgeverij (zoals Donemus), met bibliotheken (zoals de Toonkunst Bibliotheek), met conservatoria, met instellingen die ieder een deelgebied van de Nederlandse muziekgeschiedenis bewaken (zoals de Stichting Vrouw en Muziek, de Maatschappij tot Bevordering der Toonkunst en de Nederlandse Luitvereniging), en uiteraard met universiteiten en universiteitsbibliotheken.

Samenwerking zoekt de KVNMM ook met succes in de randen van de Nederlandse muzikwetenschappelijke en muzikale activiteiten, zoals met musea, letteren, theater en amateurkunst. Internationaal functioneert de KVNMM in een hecht netwerk, met partners als de American Musicological Society.

Toekomst: korte termijn

De KVNMM organiseert elk jaar minimaal één bijeenkomst; meestal zijn het er twee, in het najaar en in het voorjaar. Deze bijeenkomsten dienen internationaal relevant te zijn. Een voorbeeld is het voorjaarssymposium in 2013, dat geheel gewijd zal zijn aan de muzikale implicaties van de replica van het Utrechtse Gerritsz-orgel uit 1479; de redding van dit instrument in de jaren 1880 was overigens een van de eerste succesvolle acties van de KVNMM. Bij de voorbereiding van deze bijeenkomsten speelt de Forumcommissie van de KVNMM een belangrijke rol.

Nieuw dan wel vernieuwd zijn de volgende initiatieven:

- Onderzoeksubsidies voor studenten (jaarlijkse kleine subsidies)
- Jan Pieter Heije Prijs (driejaarlijkse internationale dissertatieprijs)
- KVNMM Penning (vijfjaarlijks, voor ervaren wetenschappers)
- Smijers Prijs (voor een internationaal uitmuntende publicatie)
- Erelidmaatschap KVNMM

De uitgeverij wordt gestroomlijnd; de editores voortaan ad hoc benoemd. Van de vele series blijven de volgende bestaan:

- Monumenta Musica Neerlandica
- Muziekhistorische monografieën
- TVNM
- Bouwstenen (diversen)

Al deze activiteiten zullen centraal staan op de in 2013 geheel te vernieuwen website; social media zoals LinkedIn en Twitter worden al met succes gebruikt door de KVNMM en zullen op deze website dan ook een belangrijke rol krijgen.

Toekomst: langere termijn

De KVNMM heeft een duidelijk en breed internationaal bekend en erkend profiel. Wanneer dit beleidsplan in 2018 aan herziening toe is, wil het bestuur bereikt hebben dat over het belang van de KVNMM, inmiddels de enige overgebleven instelling voor Nederlandse muziek in brede zin, zowel nationaal als internationaal geen discussie mogelijk zal zijn.

Website en social media zullen daarin een steeds grotere rol gaan spelen; de activiteiten van de uitgeverij als producent van boeken op papier zullen, naar te verwachten is, afnemen. Digitale media en het bevorderen van digitaal uitgeven zullen op de voorgrond treden.

Voortgaande professionalisering en internationalisering en de hoogst mogelijke wetenschappelijke kwaliteit op internationaal niveau staan daarbij centraal; een knieval voor het (sowieso in die zin non-existente) 'brede publiek' zal niet gemaakt worden. De KVNMM gelooft in de combinatie van topkwaliteit, die wel het minste is dat het Nederlandse muzikale erfgoed

vanwege haar internationaal zeer hoog ingeschatte betekenis van de vereniging mag verwachten, en goed overwogen PR. Daarom zal het communicatieverkeer via de website, het daar digitaal verspreiden van voorheen papieren uitgaven, het zichtbaar maken van de activiteiten die daarmee ontplooid worden, enzovoort, voortaan als meetpunt voor het succes dan wel de relevantie van de vereniging worden gehanteerd.